

staa inde for, kommer man ifølge de Husholdningsregnskaber, der blev offentliggjort i 1909, til dette Beløb: En Husmandsfamilie paa 4,6 Personer bruger af Sukker 216 Pund i et Aar, og regner man kun med en Besparelse af 10 Øre pr. Pund, betyder det altsaa en Besparelse for en saadan Husmandsfamilie i et Aar af 21,60 Kr. Og der er vistnok ingen, der vil bestride, at hvis Regeringen ikke havde truffet saadanne Foranstaltninger overfor Prisernes Stigning, — det i og for sig have været naturligt — fra et kapitalistisk Standpunkt set —, om Sukkerprisen her i Danmark havde været 10 Øre højere — de vilde jo saa endda ikke have været saa høje, som de er i Norge, som de danske Sukkerfabrikker eksporterer til; og med hvilken Ret vilde man ellers kunne have krævet af Sukkerfabrikkerne, at de skulde levere deres Produkter til en lavere Pris herhjemme end den, de kunde faa ved at sende dem til andre Lande, naar man for andre Varer kræver Ret til fri Eksport til Krigspriser? For Margarines Vedkommende har man tilsvarende Tal at holde sig til. Forbruget af Smør og Margarine i en saadan Husmandsfamilie var ifølge de nævnte Husholdningsregnskaber 137 Pund aarlig. I disse Tider kan man vel gaa ud fra, at Smørpriserne er saa høje, at ingen Husmænd spiser Smør, og man kan derfor regne med, at der nu i Stedet for bruges 137 Pund Margarine om Aaret. Jeg anser det for aldeles sikkert, at Margarineprisen vilde være steget i alt Fald med 25 Øre pr. Pund, hvis ikke Regeringens Foranstaltninger havde hindret en saadan Prisstigning. En saadan Husmandsfamilie har altsaa som Følge af Regeringsforanstaltningerne alene paa Margarine sparet 34,25 Kr. i et Aar.

Men dermed er Spørgsmaalet ikke udtømt. Alle Husmænd, som har nogen Fedevarerproduktion, køber meget mere Sæd, end de selv producerer. Man har regnet med, at der til Svineproduktion brugtes 700 Pund Sæd pr. Svin, og det passer vistnok. En jævn Husmand producerer vistnok ca. 10 Svin om Aaret. Hvis Krigspriserne havde været, vilde Sædpriserne ganske utvivlsomt i Øjeblikket have været mindst 10 Kr. højere pr. Tønde, end de er nu, derom kan ingen være i Tvivl. Men naar Husmænd til 10 Svin skal købe 700 Pund Sæd pr. Svin, i alt 7.000 Pund, til Krigspriser, der ligger 10 Kr. højere pr. 200 Pund, saa vil Husmændenes Merudgift til Krigspriser være 350 Kr. i et Aar for at producere deres 10 Svin.

Det er det virkelige Forhold. Saa meget mere vilde Husmanden være kommet til at betale for de Varer, han skulde bruge i sin Produktion, og vi ser da, at det samlede Resultat blot af disse enkelte Varers Prisforhøjelse, som her er nævnt, bliver: For Rug 24 Kr., Hvedemel 17 Kr., Margarine 34 Kr. 25 Øre, Sukker 21 Kr. 60 Øre og Sædvarer 350 Kr. Den samlede Fortjeneste, vedkommende Husmand har haft ved Regeringens Foranstaltninger, har da været 446 Kr. 85 Øre alene paa disse Produkter. Men dermed er Spørgsmaalet ikke udtømt. Der er mange andre Ting, Husmanden skal købe, og som han kan faa meget billigere som Følge af Regeringens Foranstaltninger, end han kunde, hvis Regeringen ikke havde sat en Dæmper paa Prisernes Stigning. Forholdet er da det, at selv om Husmanden taber 15 Kr. paa hvert af sine 10 Svin eller, med andre Ord, skulde givet mere end 10 pCt. af Svinene fuldstændig gratis, vil hans Fortjeneste alligevel være mindst 300 Kr. . . . (Afbrydelse). . . . Det er et Regnestykke, som nok skal holde Stik. De Herrer, som skulde have deres Tvivl, kan jo eftergaa det, jeg tror ikke, de vil kunne rokke ved disse Tal.

Forholdet er altsaa dette, at Husmandsstanden ikke blot ikke har tabt ved Maksimalprispolitikken, men denne Maksimalprispolitik har været en Nødvendighed. Husmændene vilde overhovedet ikke kunne have fortsat deres Produktion, hvis ikke Regeringen havde sørget for, at de Varer, de skal købe til deres Fedevarerproduktion, kunde faas til overkommelige Priser. Det er beklageligt, at man ikke har kunnet naa videre i at regulere Priserne; det er saaledes beklageligt, at man ikke har kunnet begrænse Skibsredernes Profit; men jeg maa formode, at her har været uovervindelige Vanskeligheder, thi jeg har ikke set, at et saa virksomt Medlem som det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) i Prisreguleringskommissionen har stillet noget som helst Forslag om at begrænse Skibsredernes Fortjeneste. Det kan være, det kommer af, at vi ikke selv har Tonnage nok her i Landet, at vore egne Skibe ikke kan fyldestgøre de Krav, der stilles til Tonnagen, men at vi maa fragte de to Trediedele i Udlandet. Men naar dette er Tilfældet, synes jeg, man maa vide Regeringen Tak, fordi den har lagt Beslag paa den hjemlige Tonnage og har forbudt Skibsrederne at afhænde deres Skibe til ublu Priser til Udlandet, for at ikke den danske Tonnage skulde